

РЕШЕНИЕ

№ 4928

гр. София, 22.07.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 42 състав, в публично заседание на 18.03.2021 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Калин Куманов

при участието на секретаря Росица Б Стоева и при участието на прокурора Куман Куманов, като разгледа дело номер **6081** по описа за **2019** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.203-207 от Административно-процесуалния кодекс (АПК) във вр.с чл.1, ал.1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди (ЗОДОВ).

Образувано е по искова молба на [фирма], ЕИК по Булстат:[ЕИК], подадена чрез адв.В., срещу Комисията за енергийно и водно регулиране, с която са предявени следните обективно съединени искове: за присъждане на обезщетение за имуществени вреди в размер на 1 356.00 лв., произтичащи от направени разноски за адвокатска защита във връзка със съдебно обжалване на Наказателно постановление № НП-203/30.01.2015 г. на Председателя на ДКЕВР по НАХД № 2492/2015 г. на Районен съд-гр. Р., което НП е отменено по съдебен ред, и в размер на 1 356.00 лв., произтичащи от направени разноски за адвокатска защита по КНАХД № 114/2016 г. на Административен съд-гр.Р. във връзка с касационно обжалване на съдебния акт по НАХД № 2492/2015 г.; за присъждане на законната лихва, считано от датата на подаване на исковата молба до окончателното плащане на задължението; като се иска и присъждане на направените по делото съдебно-деловодни разноски.

Претендираното обезщетение е за причинени имуществени вреди, представляващи направени от ищеца разноски във връзка с обжалването по съдебен ред на НП № НП-203/30.01.2015 г., издадено от Председателя на КЕВР, като се сочи, че за правна защита, съдействие и процесуално представителство във връзка с оспорването на посоченото по-горе НП пред районния и пред административния съд, е заплатил на Адвокатско дружество "В., Ж. и партньори" адвокатско възнаграждение в размер на

по 1 356.00 лв. с ДДС за всяка от съдебните инстанции, като тези разноси следва да му се възстановят от ответника. По изложени в исковата молба съображения за относимите факти и обстоятелства – отменен акт и вреди в причинна връзка със същия, както и доказателства за осъществено по делата процесуално представителство, ищецът моли да се уважат в цялост исковите претенции.

В съдебно заседание ищецът чрез адв.Г. поддържа исковите по заявените в тях съображения. Прави изменение на иска относно началния момент на законната лихва върху претендираното обезщетение, като уточнява, че лихвата се претендира считано от влизане в сила на съдебният акт, с който е отменено процесното НП, а именно от 20.05.2016 г. Съдът допусна същото с протоколно определение от 18.03.2021 г.

Ответникът – Комисията за енергийно и водно регулиране, с предишно наименование Държавна комисия за енергийно и водно регулиране, съгласно чл.10, ал.1 от Закона за енергетиката (изм. - ДВ, бр. 18 от 2005 г., бр. 17 от 2015 г., в сила от 6.03.2015 г.), чрез представения писмен отговор и в съдебно заседание чрез юк.Д. счита исковите за неоснователни. Твърди, че заплатеното възнаграждение не отговаря на фактическата и правна сложност на делото. Претендира юрисконсултско възнаграждение. Отправя възражение за изтекла погасителна давност, както и възражение за прекомерност на заплатеното по настоящото дело възнаграждение.

С. градска прокуратура чрез прокурор К. излага становище за основателност и доказаност на исковата претенция.

След преценка на събраните по делото доказателства Съдът намира за установено следното от фактическа страна:

С Наказателно постановление № НП-203/30.01.2015 г., издадено от Председателя на ДКЕВР, на [фирма], (с предишно наименование [фирма]), [населено място], е наложена имуществена санкция в размер на 20 000 лв.

С Решение от 04.02.2016 г., постановено по НАХД № 2492/2015 г. по описа на Районен съд-гр. Р., издаденото наказателно постановление е отменено изцяло. С Решение от 20.05.2016 г. по КНАХД № 114/2016 г. по описа на Административен съд-гр.Р., решението на Районен съд-гр.Р. е оставено в сила.

По настоящото дело служебно се изискаха за послужване посочените дела на Районен съд-гр. Р. и на Административен съд-гр. Р., по които се твърди, че са направени разходи за адвокат при оспорване на издаденото НП. По делото пред районния съд е приложено пълномощно (л. 161), с което Адвокатско дружество "В., Ж. и партньори" е преупълномощило адвокат за оказване на правна защита, съдействие и процесуално представителство по посоченото по-горе НАХД. По делото е проведено едно открито съдебно заседание с участието на адвокат на страната на жалбоподателя и е представена писмена защита.

С исковата молба е представен договор за правна защита и съдействие (л.25), с който [фирма] е възложило на Адвокатско дружество "В., Ж. и партньори" да осъществява правна защита и процесуално представителство във връзка с действия по обжалване по реда на ЗАНН на наказателно постановление № 203/30.01.2015 г. на Председателя на ДКЕВР пред районния съд, срещу възнаграждение в размер на по 1 356 лв., което следва да бъде заплатено по банков път по посочена в договора сметка в [фирма] в 10-дневен срок от издаване на фактура по договора. Процесуалното представителство в първоинстанционното производство е осъществено въз основа на пълномощните от приложеното дело на РС-гр. Р.. Представен е и Договор за правна защита и

съдействие (л.27 от присъединеното адм.дело № 6079/2019 г.), с който [фирма] е възложило на Адвокатско дружество "В., Ж. и партньори" да осъществява правна защита и процесуално представителство във връзка с действия по защита във връзка с касационното обжалване от страна на ДКЕВР на постановения съдебен акт по НАХД № 2492/2015 г. пред административния съд, срещу възнаграждение в размер на по 1 356 лв., което следва да бъде заплатено по банков път по посочена в договора сметка в [фирма] в 10-дневен срок от издаване на фактура по договора. Процесуалното представителство в касационното производство е осъществено въз основа на пълномощно от приложеното дело на РС-гр.Р.. Ищцовото дружество е представлявано от адвокат, който е подал отговор на касационната жалба, участвал е в съдебното заседание пред Административен съд-гр.Р..

Видно от приетите и неоспорени от ответника писмени доказателства - фактура, кредитен превод и отчет по сметка с предмет правна защита и съдействие по посочените по-горе договори, на стойност 1 356.00 лв. с ДДС, всяка от тях, са платени по банков път и сумите са постъпили по сметка на адвокатското дружество преди приключване на съответното дело.

При така установената фактическа обстановка Съдът обосновава следните правни изводи:

Разпоредбата на чл.1, ал.1 ЗОДОВ сочи, че държавата и общините отговарят за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод на изпълнение на административна дейност. Съгласно нормата на чл.203 АПК гражданите и юридическите лица могат да предявяват иски за обезщетение за вреди, причинени от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на административни органи и длъжностни лица. Исковата защита е възможна при условията на чл.1, ал.1 ЗОДОВ.

Фактическият състав на отговорността изисква кумулативното наличие на следните предпоставки: 1. Незаконосъобразен акт, действие или бездействие на орган или длъжностно лице на държавата/общината, при или по повод изпълнение на административна дейност, отменени по съответния ред; 2. Настъпила вреда от такъв административен акт или от действието или бездействието и 3. Причинна връзка между постановения незаконосъобразен акт, действие или бездействие и настъпилия вредоносен резултат.

В мотивите на Решение № 4732 от 28.04.2015 г. на Върховния административен съд по адм. дело № 10110/2014 г. е прието, че дейността по административно наказване е форма на административна дейност и по-точно - правораздавателна или санкционна форма на административна дейност. Тя, заедно с другите три форми на административна дейност – правоприлагаща (чрез издаване на индивидуални и общи административни актове), нормотворческа (чрез издаване на подзаконови нормативни актове) и договорно-правна (концесии, обществени поръчки, споразумения и др.), осъществяват съдържанието на понятието изпълнителна или административна дейност, която е израз на изпълнителната функция или власт като част от държавната власт, съобразно принципа на разделението на властите. Разпоредбата на чл.1, ал.1 ЗОДОВ не борава с понятието административен акт. Нормата обаче е озаглавена "Отговорност за дейност на администрацията", а основно изискване в нея е вредите да са резултат (при или по повод) от изпълнение на административна дейност. Ето защо

обстоятелството, че санкционната дейност е форма на административна дейност, не дава основание вредите от нея да се изключат от приложното поле на чл.1, ал.1 ЗОДОВ, единствено поради правораздавателния ѝ характер.

С Тълкувателно решение № 2 от 19.05.2015 г. на ВКС по тълк.дело № 2/2014 г., ОСГК и Първа и Втора колегия на ВАС, в мотивите на което е прието, че за квалифициране на иска като такъв по чл. 1, ал. 1 ЗОДОВ, определяща е не правната природа на отменения акт, а основният характер на дейността на органа - негов издател. Независимо че НП не представлява индивидуален административен акт по смисъла на чл.21 АПК, определящо за квалификацията на иска за вреди по чл.1, ал.1 ЗОДОВ е обстоятелството, че актът се издава от административен орган, представлява властнически акт и въпреки че поражда наказателноправни последици, е правен резултат от санкционираща административна дейност. Неговото издаване е последица от изпълнение на нормативно възложени задължения, упражнена административнонаказателна компетентност, законово предоставена на органите в рамките на административната им правосубектност, което по своето съдържание представлява изпълнение на административна дейност.

В горния смисъл е и Тълкувателно решение № 1 от 15.03.2017 г. на ВАС, ООС от Първа и Втора колегия, в мотивите, на което е прието, че едно от условията на чл.204, ал.1 АПК за допустимост на иска за реализиране отговорността на държавата и общините за вреди по чл.1, ал.1 ЗОДОВ е административният акт да е отменен по съответния ред, който е обжалване по административен и/или по съдебен ред. Това обжалване, във всичките му фази, включително и чрез касация – за индивидуалните административни актове пред ВАС и за наказателните постановления пред административните съдилища, не е задължително да бъде осъществено с помощта на адвокат, но гражданинът изключително трудно, почти невъзможно би се справил със съдебното обжалване без негова помощ. В подкрепа на това становище е въведеното с чл.284, ал.2 ГПК задължително приподписване на касационната жалба до ВКС от адвокат, необяснимо защо не възпроизведено и в АПК.

След като едно от условията на АПК за образуване на производството по чл.1, ал.1 ЗОДОВ е административният акт да е отменен и след като в това производство е ползвана адвокатска защита, защото гражданинът не е могъл да се защити сам, то хонорарът, платен на адвокат за осъществяване на тази защита, не е нищо друго, освен имуществена вреда, която е в причинна връзка с отмененото като незаконнообразно НП и е непосредствена последица от него, а не неприсъщ и луксозен разход. Неразделната взаимовръзка между издаденото наказателно постановление и потърсената от санкционираното лице адвокатска защита е пряка и непосредствена, тъй като те се намират в отношение на обуславяща причина и следствие – лицето не би потърсило адвокатска помощ, ако срещу него не е издаден акт, увреждащ неговите законни права и интереси. Безспорно е, че потърсената адвокатска помощ и платеният адвокатски хонорар е пряка и непосредствена последица от издаденото наказателно постановление, тъй като обжалването на този акт е законово регламентирано и е единствено средство за защита на лицето, което твърди, че не е виновно и че неговите права са накърнени неправомерно от административния орган. В тази връзка не може да се твърди, че лицето безпричинно е платило хонорар на адвокат, без да е мотивирано от издаденото срещу него наказателно постановление, с цел то да бъде отменено по предвидения от закона ред, който изисква специални познания, каквито имат адвокатите. В потвърждение на

горния извод е и обстоятелството, че както ЗАНН, така и НПК, към които той препраща, не предвиждат друга законова възможност за осъждане на държавата да заплати на признатия за невиновен за извършено административно нарушение, направените от него разноски, включващи и адвокатски хонорар по защитата му пред съда, а това е условие на чл. 8, ал. 3 ЗОДОВ за приложението на чл.1, ал.1 от този закон.

В нормата на чл.130, ал.2 от Закона за съдебната власт е указано, че тълкувателните решения и тълкувателните постановления са задължителни за органите на съдебната и изпълнителната власт, за органите на местно самоуправление, както и за всички органи, които издават административни актове. С оглед на това, Съдът намира, че исковата претенция за ОСНОВАТЕЛНА по следните съображения:

В конкретния случай е безспорно, че е налице незаконосъобразно наказателно постановление, което е отменено с влязло в сила съдебно решение.

Налице е и надлежен ответник, съобразно чл.205 АПК, тъй като според чл.10, ал.2 от Закона за енергетиката Комисията за енергийно и водно регулиране е юридическо лице.

Съдът намира, че е налице и причинена вреда, която подлежи на обезщетяване.

Въз основа на посочените по-горе доказателства, Съдът приема за успешно проведено от ищеца главно и пълно доказване на факта, че във връзка с оспорването на процесното наказателно постановление, ищецът е бил представляван от надлежно упълномощен процесуален представител, който е участвал в производствата пред районен и административен съд, изготвил е жалба, отговор на касационната жалба, участвал е в няколко съдебни заседания и е представил писмени бележки.

За тази услуга ищецът е направил разходи в размер на по 1 356 лв. с ДДС за всяка от съдебните инстанции, представляващи платено адвокатско възнаграждение.

Съдът приема, че разходите са направени по време на висящото съдебно административнонаказателно производство, доколкото сумите са платени преди приключване на делата пред районен съд, съответно – административен съд. Писмените доказателства, установяващи упълномощаването и плащането не са оспорени от ответника. Същите не съдържат противоречия и установяват приетите от съда за доказани факти на валидно упълномощаване, участие в производството пред първа и касационна инстанция, както и плащане по банков път със заверка на сметката на получателя до приключване на съответното съдебното производство.

Налице е отменено по съдебен ред с влязло в сила съдебно решение наказателно постановление, издадено при упражняване на административно-властнически правомощия на държавен орган. На ищеца е причинена имуществена вреда – направени разноски за адвокатско възнаграждение. Съдът приема, че разходът за адвокатска защита е нормален и присъщ за обезпечаване на успешния изход на спора, и е израз на обичайната грижа на лицето за охраняването на неговите права и интереси, поради което и вредите се явяват пряка и непосредствена последица от издадения незаконосъобразен акт.

Съгласно Тълкувателно решение № 1 от 15.03.2017 г. по тълкувателно дело № 2/2016 г. на ОСС от I и II колегия на ВАС, при предявени пред административните съдилища искове по чл.1, ал.1 ЗОДОВ за имуществени вреди от незаконосъобразни наказателни постановления изплатените адвокатски възнаграждения в производството по обжалването и отмяната им представляват пряка и непосредствена последица по смисъла на чл.4 от този закон.

Съдът не споделя доводите на ответника, че ищецът е разполагал с достатъчно специалисти - юрисконсулти, които биха могли да осъществяват защита срещу наказателното постановление, поради което ползването на адвокатски услуги не е било необходимо.

Съдът намира, че преценката на ищеца дали да наеме адвокат или да използва назначените юрисконсулти не подлежи на съдебен контрол. Тази преценка е проявление на неговата търговска самостоятелност относно начина на осъществяване на цялостната дейност на дружеството, в която се включват и защита на интересите на последното по висящи имуществени спорове. Дори да бъде доказано наличие на достатъчен брой юрисконсулти, този факт не обуславя извод за недопустимост на ангажиране на адвокатска защита – служебно известен на настоящия съдебен състав е фактът, че се касае за оспорване на множество наказателни постановления, издадени от Председателя на ДКЕВР (сега КЕВР) срещу ищцовото дружество, които са били предмет на разглеждане в множество районни и административни съдилища в различни населени места в цялата страна. Липсват ангажирани от ответника доказателства ищцовото дружество да е разполагало с наети по трудово правоотношение юрисконсулти с място на работа в съответното населено място или такова, близко до него. Но дори и да бяха налични такива доказателства, настоящият съдебен състав поддържа становището, че е недопустимо Съдът да упражнява контрол за целесъобразност на решения на търговско дружество, насочени към защита финансовите интереси на същото. Ето защо, Съдът приема, че направеният разход от страна на ищцовото дружество за адвокатска защита е бил необходим (в този см. Решение № 2804 от 26.02.2019 г., Решение № 3483 от 11.03.2019 г., Решение № 7873 от 27.05.2019 г. на ВАС).

Предвид изложеното следва да се приеме, че в производството по обжалване на процесното наказателно постановление ищецът е претърпял имуществени вреди, тъй като е заплатил адвокатски възнаграждения, които са пряка и непосредствена последица от отмяната на незаконосъобразния акт.

Предвид изложеното главните искове са доказани по основание.

Относно размера на исковите Съдът намира следното:

От мотивите на Тълкувателно решение № 1/15.03.2017 г. по тълкувателно дело № 2/2016 г. на ОСК на ВАС следва, че в рамките на исковото производство на преценка подлежи и заявеното възражение на ответника, че размерът на претендираното обезщетение не е съобразен с принципа на справедливостта, заложен в нормата на чл.52 от Закона за задълженията и договорите. Именно в исковото производство, Съдът, спазвайки принципа на справедливостта и съразмерността, следва да присъди само и единствено такъв размер на обезщетение, който да отговаря на критериите на чл.36, ал.2 от Закона за адвокатурата - да е "обоснован и справедлив", т.е. да е съразмерен на извършената правна защита и съдействие и да обезщети страната за действително понесените от нея вреди от причиненото ѝ от държавния орган непозволено увреждане, без да накърнява или да облагодетелства интересите на която и да е от страните в производството.

При условие, че ЗАНН в приложимата редакция и НПК не предвиждат правната възможност за възстановяване на сторените в съдебните административнонаказателни производства разноски (Тълкувателно решение № 2/03.06.2009 г. по тълк.д. № 7/2008 г. на ВАС, ОСК), Съдът дължи произнасяне по заявеното в отговора на исковата молба възражение, че размерът на претендираното обезщетение не е справедлив.

По делото не се спори, че за осъществяването процесуално представителство по оспорване на процесното наказателно постановление ищецът е заплатил адвокатско възнаграждение в размер на по 1 356 лв. за касационната инстанция. Същото е определено съобразно нормата на чл.18, ал.2 във вр.с чл.7, ал.2 и § 2а от ДР на Наредба № 1 за минималните размери на адвокатските възнаграждения.

С Решение от 28.07.2016 г. по дело С-57/2015 Съдът на ЕС, е приел, че правната уредба следва да цели да гарантира разумния характер на подлежащите на възстановяване разноски,

като се вземат предвид фактори като предмета на спора, неговата цена или труда, който трябва да се положи за защитата на съответното право. Съдебните разноски, които следва да понесе загубилата делото страна, трябва да бъдат "пропорционални". Въпросът дали тези разноски са пропорционални обаче не би могъл да се преценява отделно от разноските, които спечелилата делото страна действително е понесла за адвокатска помощ, стига те да са разумни. Макар изискването за пропорционалност да не означава, че загубилата делото страна трябва непременно да възстанови всички направени от другата страна разноски, то все пак изисква страната, спечелила делото, да има право на възстановяване поне на една значителна и подходяща част от разумните разноски, които действително е понесла. Съответстваща на правото на ЕС е уредба, която допуска съдът да може във всеки случай, в който прилагането на общия режим в областта на съдебните разноски би довело до резултат, който се счита за несправедлив, да се отклони по изключение от този режим. Съдът на ЕС е извел задължение за националния съд да гарантира пълното действие на нормите на правото на ЕС, като при необходимост, по собствена инициатива, да оставя неприложена всяка разпоредба на националното законодателство, дори последваща, която им противоречи, без да е необходимо да изисква или да изчаква отмяната на такава разпоредба по законодателен или друг конституционен ред - Решение от 09.03.1978 г. по дело 106/1977 на Съда на ЕО.

Каза се, че според чл.36, ал.2 ЗА, размерът на възнаграждението трябва да е справедлив и обоснован, като това изискване следва да се прилага и когато се определят минималните размери на адвокатските възнаграждения, защото техните размери следва да съответстват на два обективни критерия - обем и сложност на извършената дейност, както и величината на защитавания интерес. За да се приеме, че минималните размери на адвокатските възнаграждения са обосновани и справедливи, както изисква законовата норма, цената на адвокатския труд следва да представлява изражение и на двата критерия. В този смисъл е и практиката на Върховния административен съд във връзка с обжалване на различни текстове от Наредбата за минималните размери на адвокатските възнаграждения - Решение № 9273 от 27.07.2016 г. по адм.дело № 3002/2015 г., потвърдено с решение № 5485 от 02.05.2017 г. на петчленен състав на Върховния административен съд по административно дело № 1403/2017 г. Съображения в този смисъл са изложени и в решение на Съда на Европейския съюз от 23.11.2017 г. по съединени дела С-427/16 и С-428/16. В т.47 от решението СЕС посочва следното относно Наредба № 1 за минималните размери на адвокатските възнаграждения: "В случая разглежданата в главните производства правна уредба не съдържа какъвто и да било точен критерий, който би могъл да гарантира, че определените от Висшия адвокатски съвет минимални размери на адвокатските възнаграждения са справедливи и обосновани при зачитане на общия интерес. В частност тази правна уредба не предвижда каквото и да било условие, отговарящо на изискванията, които Върховният административен съд (България) формулира в решението си от 27 юли 2016 г. и които се отнасят по-специално до достъпа на гражданите и юридическите лица до квалифицирана правна помощ и необходимостта от предотвратяване на всякакъв риск от влошаване на качеството на предоставяните услуги."

Договореното адвокатско възнаграждение за първоинстанционния съд и за касационната инстанция, в размер на 1 356 лв. с ДДС е определено съобразно регламентирания с действащата към онзи момент разпоредба на чл.18, ал.1, т.4 от Наредба № 1 от 09.07.2004 г. за минималните адвокатски възнаграждения на Висшия адвокатски съвет минимум съобразно материалния интерес по спора.

Адвокатското възнаграждение за една инстанция се определя в зависимост от материалния интерес на спора. По този начин наредбата се опитва да наложи разбирането, че фактическата и правна сложност се определят от материалния интерес по спора, а не от вида на делото и извършените по него процесуални действия. Подобно равенство противоречи на материалния закон. Размерът на адвокатските възнаграждения следва да е справедлив и пропорционален на предоставената услуга, дори когато е посочено, че е минимален.

Наредбата за минималните размери на адвокатските възнаграждения, която предвижда

определяне на последните единствено в зависимост от материалния интерес по спора, без да отчита обема и сложността на свършената работа във връзка с предоставяне на адвокатската услуга, противоречи на чл.36, ал.2 ЗА. Наредбата е подзаконов нормативен акт, приет в съответствието с разпоредбата на чл.36, ал.2 ЗА, която изрично посочва, че размерът на адвокатското възнаграждение за оказваната от адвоката правна помощ се определя по свободно договаряне въз основа на писмен договор с клиента, като този размер следва да е справедлив и обоснован, но не може да бъде по-нисък от предвидените в Наредбата минимални размери. При противоречие на подзаконов нормативен акт със закон, следва приложение на чл.15, ал.3 ЗНА.

Тъй като платеното от ищеца в административнонаказателното производство възнаграждение е в минимален размер, то с оглед разпоредбата на чл.36, ал.2 ЗА Съдът намира за неоснователно искането на ответника претендираното обезщетение да бъде редуцирано поради прекомерност. Обезщетението не може да бъде присъдено по справедливост, доколкото този подход е приложим само за обезщетяване на неимуществени вреди, а в случая претенцията на ищеца е за овъзмездяване на причинени имуществени вреди.

Действително, съгласно чл.78, ал.5 ГПК Съдът може по искане на насрещната страна да присъди по-нисък размер на разноските, ако заплатеното от страната възнаграждение за адвокат е прекомерно съобразно действителната правна и фактическа сложност на делото, но съобразно нормата на чл.36, ал.2 ЗА този размер не бива да е по-малък от предвидения в тарифата минимален размер.

Съдът не споделя доводите на ответника, че разрешението, дадено от Съда на Европейския съюз (Решение по съединени дела С-427/16 и С-428/16), обосновава извод за противоречие на Наредба № 1 за минималните размери на адвокатските възнаграждения с разпоредбите на съюза, респективно - съставлява основание за съда да не я приложи. Европейският съд е посочил, че местната юрисдикция, съобразно действащата в страната правна рамка следва да направи оценка за целите, които преследва нормативният акт. Това съответната юрисдикция следва да стори по установения в страната правен ред. Такъв, съобразно действащото национално законодателство, е предвиден в Закона за нормативните актове и АПК.

Законът за адвокатурата е предвидил възможност Висшият адвокатски съвет като представителен орган на адвокатурата да приема подзаконови актове, свързани с дейността на адвокатурата. Делегираното правомощие да приема актове, свързани с нейното самоуправление, е израз на публичната власт на народа. Ето защо, Съдът споделя становището, че легитимните цели, които се преследват с процесната наредба, не са свързани единствено и само с конкуренцията на вътрешния пазар, а и с преследването на възложените по силата на чл. 134 от Конституцията задължения на адвокатурата да защитава правата и интересите на гражданите, в условията на независимост от останалите власти, което би могло да бъде постигнато единствено чрез самоуправление и самоиздръжка. В този смисъл приетата от Висшия адвокатски съвет Наредба № 1 за минималните адвокатски възнаграждения представлява израз на частично делегираната ѝ по закон нормотворческа публична функция при спазване на принципите на самоуправление и самоиздръжка.

С оглед на това е неоснователно възражението на ответника, че Наредба № 1 за минималните размери на адвокатските възнаграждения не може да намери приложение предвид практиката на СЕС и на основание чл.15 ЗНА поради нейното противоречие с разпоредбата на чл.36, ал.2 ЗА.

За да прецени дали претендираният размер на платените от ищеца адвокатски възнаграждения са справедливи и обосновани, Съдът съобрази от една страна, че се касае за множество еднотипни дела, които предполагат почти идентична предварителна подготовка, свързана с проучване на материали, доказателства, относима правна уредба и с изготвяне на съответните жалби срещу НП. От друга страна следва да се вземе предвид размерът на отделните наложени санкции, който, самостоятелно преценен, повишава допълнително отговорността за качеството и ефективността на положения адвокатски труд по всяко отделно производство.

Съдът съобрази и факта, че се касае за множество оспорвания, в различни населени места, което предполага разходване на допълнителен професионален и времеви ресурс от страна на процесуалния представител на ищеца, извън обичайните командировъчни разходи.

При тези обстоятелства, Съдът намира, че уговореното и заплатено възнаграждение за касационната инстанция в минималния размер, предвиден в чл.18, ал.2 от Наредба № 1 за минималните адвокатски възнаграждения, е справедлив и не са налице законови предпоставки за намаляването му. При договаряне на минимален хонорар по Наредбата, страните очевидно са съобразили особеностите на производствата: многобройните дела, ниска фактическа и правна сложност, еднотипност на правните спорове и въпреки високия материален интерес, са уговорили минимално възнаграждение съобразно него.

Ищецът е изплатил и дължимия ДДС в размер на 226 лв. или общото платеното възнаграждение е в размер на 1 356 лева за всяка една инстанция поотделно. Съгласно § 2а от ДР на Наредбата за минималните адвокатски възнаграждения за нерегистрираните по Закона за данъка върху добавената стойност адвокати, размерът на възнагражденията по тази наредба е без включен в тях данък върху добавената стойност, а за регистрираните дължимият данък върху добавената стойност се начислява върху възнагражденията по тази наредба и се счита за неразделна част от дължимото от клиента адвокатско възнаграждение, като се дължи съобразно разпоредбите на Закона за данъка върху добавената стойност. Именно върху сумата от 1130 лв. е начислен ДДС в размер на 20 %. Върху минимално дължимото според Наредба № 1/09.07.2004г. възнаграждение следва да се прибавят и 20 % ДДС, които да се присъдят в полза на адвоката, съответно адвокатското дружество, включително и в случаите, когато е оказана безплатна услуга, при които адвокатското възнаграждение се присъжда по реда на чл.38, ал.2 ЗА. Предоставените от адвокатското дружество правни услуги съставляват облагаема възмездна доставка, като е без значение дали възнаграждението за процесуално представителство е предварително заплатено, или е определено от съда по предвидения в чл.38, ал.2 ЗА ред. Затова при присъждане на възнаграждение за адвокатска помощ и съдействие от адвокат, регистриран по ЗДДС, или адвокат, преупълномощен по реда на чл.71, ал.1 ЗА от регистрирано по ЗДДС адвокатско дружество, дължимото възнаграждение съгласно чл.38, ал.2 ЗА във връзка с § 2а от ДР на Наредба №1/2004 г. следва да включва ДДС. В посочения смисъл е и създадената по реда на чл.274, ал.3 ГПК практика на ВКС – определение № 306 от 06.06.2017 г. по ч.търг.дело № 2559/2016 г., както и постановеното по реда на чл.274, ал.2 ГПК Определение № 490 от 19.09.2017 г. по ч.търг.дело № 1082/2016 г. Дължимото възнаграждение, което следва да се присъди, е в размер на 1 356 лв. с ДДС. В този размер следва да бъде уважено заплатеното адвокатско възнаграждение за производство пред Районен съд-гр.Р. и пред Административен съд-гр.Р. и в полза на ищеца следва да се присъди обезщетение за претърпени вреди от отмяната на наказателното постановление от общо 2 712 лв. Исковете са основателни и доказани до претендирания с исковата молба размер (в този смисъл Решение № 8803 от 06.07.2020 г., постановено по адм.дело № 14102/2019 г. на ВАС).

Предвид изложеното, Съдът намира предявената искова претенция за заплащане на обезщетение за претърпени имуществени вреди, равняващо се на съответните съдебни разноски, свързани с отмяната на наказателното постановление за основателна, поради което следва да бъде уважена в пълен размер, ведно със законната лихва, считано от датата на отмяна на процесното НП – 20.05.2016 г. с влязло в сила решение, до окончателното изплащане. В съответствие на приетото по т.4 от Тълкувателно решение № 3 от 22.04.2004 г. на Общото събрание на съдиите на Гражданска колегия на Върховния касационен съд, постановено по тълк.дело № 3/2004 г. лихвата е дължима считано от датата на влизане в сила на решението за отмяна на незаконосъобразния административен акт. Съгласно приетото в мотивите по т.1 на Тълкувателно постановление № 1/2015 г., постановено по тълк.дело № 2/2014 г. на Гражданската колегия на ВКС и на Общото събрание на съдиите от Първа и Втора колегия на ВАС "... определяща е не правната природа на отменения акт, а основният характер на дейността на органа, негов издател. Независимо, че наказателното постановление

не представлява индивидуален административен акт по смисъла на чл. 21 АПК, определящо за квалификацията на иска за вреди по чл. 1, ал. 1 ЗОДОВ е обстоятелството, че актът се издава от административен орган, представлява властнически акт и въпреки че поражда наказателноправни последици, е правен резултат от санкционираща административна дейност. Неговото издаване е последица от изпълнение на нормативно възложени задължения, упражнена административнонаказателна компетентност, законово предоставена на органите в рамките на административната им правосубектност, което по своето съдържание представлява изпълнение на административна дейност."

Ето защо приетото разрешение по т.4 от Тълкувателно решение № 3 от 22.04.2004 г. на ОС на съдиите на Гражданска колегия на ВКС по тълк.дело № 3/2004 г., че "При незаконни актове на администрацията началният момент на забавата и съответно на дължимостта на законната лихва върху сумата на обезщетението, както и началният момент на погасителната давност за предявяване на иска за неговото заплащане е влизане в сила на решението, с което се отменят унищожаваните административни актове, при нищожните - това е моментът на тяхното издаване, а за незаконни действия или бездействия на административните органи - от момента на преустановяването им", е приложимо и към настоящия правен спор.

Неоснователен е доводът на ответника, че искът е погасен по давност. На първо място, т.4 от ТР № 3/2004 г. на ОСГК на ВКС сочи, че, при незаконни актове на администрацията началният момент на забавата и съответно на дължимостта на законната лихва върху сумата на обезщетението, както и началният момент на погасителната давност за предявяване на иска за неговото заплащане, е влизане в сила на решението, с което се отменят унищожаваните административни актове, при нищожните – това е моментът на тяхното издаване, а за незаконни действия, или бездействия на административните органи – от момента на преустановяването им. Това е така, защото началният момент на забавата за плащане на обезщетение за вреди от незаконни актове на администрацията, съответно на задължението за плащане на законна лихва, е моментът на влизане в сила на решението за отмяна на административния акт, тъй като тогава се счита завършен фактическият състав на имуществената отговорност по чл.1, ал.1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди. В този смисъл е приетото по Тълкувателно решение № 3 от 22.04.2005 г. по гр.дело № 3/2004 г. на Общото събрание на гражданската колегия на Върховния касационен съд. От друга страна по аргумент от § 1 от ДР на ЗОДОВ, за неуредените въпроси се прилагат гражданските и трудовите закони. Давността като правен институт е уредена в чл.110 ЗЗД, според който с изтичане на петгодишна давност се погасяват всички вземания, за които законът не предвижда друг срок. Сочената от страна на процесуалния представител на ответника по иска кратка тригодишна давност не може да намери приложение, защото вземането за обезщетение не е от неизпълнен договор. На тази плоскост от влизане в сила на решението, с което е оставено в сила решението на Районен съд-гр.Р. – 20.05.2016 г., е започнал да тече петгодишният давностен срок за подаване на исковата молба, като в случая същата е подадена на 04.06.2019 г. пред АССГ и съответно на това не е изтекъл предвиденият 5 годишен давностен срок. Погасителната давност представлява период от време, определен от закона, през който субективното право на кредитора не е погасено или казано иначе – не са настъпили юридически факти, които да погасят субективното право на вземане на кредитора. Погасителната давност като юридически факт (разбиран като бездействие на кредитора или ненастъпване на други погасителни обстоятелства) не погасява правото на кредитора, а поражда материалното право на длъжника да откаже изпълнение, което е насочено към кредитора. Това обаче не е процесуално право, тъй като за изтекла погасителна давност може да се изразява и извън съдебно, а не само в един съдебен процес. Правоотношението е материално-правно, защото то произтича от материално-правното правоотношение между кредитора и длъжника. Погасителната давност има за главна функция привеждането в съответствие на правното с фактическото състояние – с бездействието на кредитора фактическото положение е, че дадено право не се упражнява и следователно трябва да му се

откаже възможността да си го търси по принудителен ред. Позоваването на изтеклата погасителна давност обаче не води до погасяване на самото субективно право, за разлика от придобивната давност, където позоваването на изтекла придобивна давност води до прекратяване правото на собственост за лицето, което не е упражнявало правото си.

Сроковете в крайна сметка създават дисциплина в гражданския оборот, тъй като стимулират кредиторите да упражняват правото си на вземане и допринасят за установяването на обективната истина. От друга страна, неприлагането на служебното начало при давността, дава възможност неблагоприятните й последици да зависят от волята на длъжника (той може и да отрече да се възползва от изтеклата придобивна давност). Общ принцип в прилагането на института на погасителната давност е, че с погасяването на едно вземане по давност не отпада дългът, а възможността за неговото принудително събиране. Предявяването на възражение за изтекла давност е право на длъжника, което той може да не упражни, а да изплати доброволно погасеното по давност задължение. В обратната хипотеза - при изтекла погасителна давност и след позоваване на този юридически факт, е налице основание за прекратяване на действията по принудителното изпълнение на публично държавно вземане от страна на публичния изпълнител. От момента на настъпване на основанието за прекратяване на принудителното изпълнение същото става недопустимо и следва да бъде прекратено.

В съответствие с нормата на чл.81 ГПК Съдът следва да се произнесе по претенциите на страните за присъждане на разноски.

На основание чл.10, ал.3 ЗОДОВ, предвид уважаване на исковата претенция в пълен размер, основателна е и претенцията на ищеца за присъждане на сторените в производството разноски. Същият е представил писмени доказателства, установяващи заплатени разноски в общ размер 842 лв., в т.ч. 50 лв. – заплатена държавна такса по всеки от двата приети за съвместно разглеждане в условията на обективно кумулативно съединяване главни иска, и 792 лв. – общ размер на заплатено адвокатско възнаграждение по два приложени договора за правна защита и съдействие във връзка с предявяване на вредите от отмененото наказателно постановление не с една, а с две искиви молби.

Съдът намира за основателно възражението на пълномощника на ответника за прекомерност на адвокатското възнаграждение в това производство. Съответстващо на принципа за добросъвестност при упражняване на процесуални права (чл.3 ГПК) поведение е ищецът да предяви вземането си, произтичащо от един и същ правоувреждащ юридически факт (отмяна на НП) с една искова молба. Изборът на ищеца да образува две отделни производства, по всяко от които да плати отделни адвокатски възнаграждения, не кореспондира с посочения принцип на добросъвестност, а никой не може да черпи права от собственото си противоправно поведение, поради което върху ищеца следва да бъде възложена тежестта от присъждане само на онова заплатено от него адвокатско възнаграждение, което би му се следвало при добросъвестно упражняване на процесуални права във връзка със защитата на претендираното от него накърнено материално субективно право. Предвид ниската правна и фактическа сложност на делото, само едно проведено съдебно заседание, извършените в хода на делото процесуални действия от пълномощника на ищеца, многобройните идентични дела, Съдът намира, че всяко възнаграждение, в размер по-голям от минималния по Наредба № 1 би било прекомерно. Материалният интерес на делото е 2 712 лв., поради което, при приложение на чл.7, ал.2, т.2 от същата наредба, дължимото възнаграждение е в размер на 419,74 лв. без ДДС и 503,81 лв. с начислен ДДС.

Направените разноски за заплатена държавна такса в общ размер на 50 лв. следва да бъдат възстановени от ответника в пълен размер. Така общият размер на разноските, които следва да бъдат присъдени в полза на ищцовото дружество, възлиза на 553,81 лв.

Искането на ответника за присъждане на юрисконсултско възнаграждение е неоснователно по аргумент за противното на чл. 10, ал. 2 ЗОДОВ (в приложимата редакция), установяващ дължимост на разноски в полза на ответника единствено в хипотезата на изцяло отхвърляне на иска, какъвто не е процесният случай.

Така мотивиран и на основание чл. 203 и сл. от АПК, Административен съд-С. град

Р Е Ш И:

ОСЪЖДА Комисията за енергийно и водно регулиране - [населено място], [улица], да заплати на [фирма] - [населено място], В. Т. Е, [улица], ЕИК по Булстат:[ЕИК], следните суми:

- сума в размер на 1 356 лв., явяваща се обезщетение за претърпени имуществени вреди, причинени от незаконосъобразно Наказателно постановление № НП-203/30.01.2015 г., издадено от Председателя на ДКЕВР, която сума представлява разноски за адвокатска защита на дружеството по НАХД № 2492/2015 г. на Районен съд-гр. Р., ведно с обезщетение за забава в размер на законната лихва върху главницата от 1 356 лв., считано от 20.05.2016 г. до окончателното изплащане на задължението;

- сума в размер на 1 356 лв., явяваща се обезщетение за претърпени имуществени вреди, причинени от незаконосъобразно Наказателно постановление № НП-203/30.01.2015 г., издадено от Председателя на ДКЕВР, която сума представлява разноски за адвокатска защита на дружеството по КНАХД № 114/2016 г. на Административен съд-гр. Р. във връзка с касационно обжалване на съдебния акт по НАХД № 2492/2015 г. на Районен съд-гр. Р., ведно с обезщетение за забава в размер на законната лихва върху главницата от 1 356 лв., считано от 20.05.2016 г. до окончателното изплащане на задължението.

ОСЪЖДА Комисията за енергийно и водно регулиране - [населено място], [улица], да заплати на [фирма] - [населено място], В. Т. Е, [улица], ЕИК по Булстат:[ЕИК], разноски по настоящото дело в размер на 553,81 лв. /петстотин петдесет и три лева и 81 ст./.

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба или протест пред Върховен административен съд на Република България в 14 дневен срок от съобщението до страните.

СЪДИЯ: